

Valoarea formativă a metodelor activ-participative

la ciclul primar

prof. învăț.pimar Doandeu Petruța

Șc. Gimnaz. Dimitrie Grecescu

Datorită problemelor pe care le ridică învățământul în zilele noastre, trebuie regândită și poziția cadrului didactic în raport cu cerințele prezentului, dar mai ales cu cele ale viitorului. Educatorul este pus în situația de a manifesta un comportament deschis, o atitudine pozitivă, reflexivă, promovând o învățare interactivă și stimulând întregul potențial al elevilor săi.

Cea mai la îndemână mijloc de acțiune îl reprezintă metodele didactice, accentul cade însă pe folosirea unor metode activ-participative. Aceste metode impun automat : participarea, implicarea activă, angajarea deplină, cu toate resursele posibile a subiectului în actul învățării, el fiind ajutat să înțeleagă lumea în care trăiește și să aplice în diferite situații de viață ceea ce învață „Metodele activ-participative sunt cele care caută să transforme contactul subiectului cu noul material într-o experiență activă, trăită de el *Ausubel,D.Robinson „Învățarea în școală.O introducere în psihologia pedagogică , 1981

Activ este elevul care gândește, care depune un efort de reflecție personală,care întreprinde o acțiune mentală de căutare de cercetare și de redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe.

Metode activ-participative:

STIU-VREAU SĂ STIU-AM ÎNVĂȚAT- presupune parurgerea celor trei etape: reactualizarea informațiilor pe care le știu deja elevii, provocarea elevilor pentru a stabili ce doresc să învețe și reactualizarea a ceea ce s-a învățat în urma lecturii. Ea presupune o fișă de lucru pe care elevii o completează prin activități de grup sau individuale.

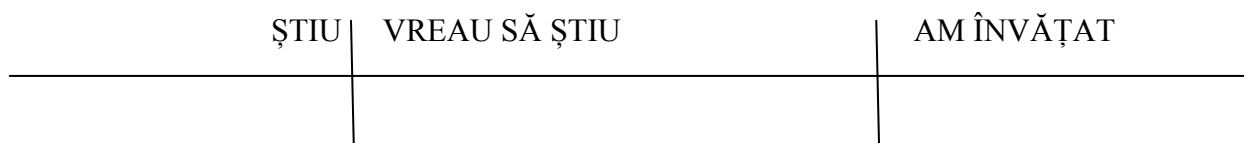
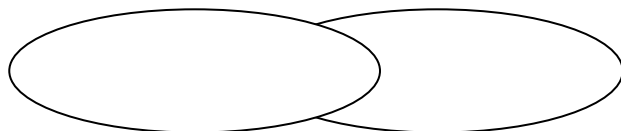
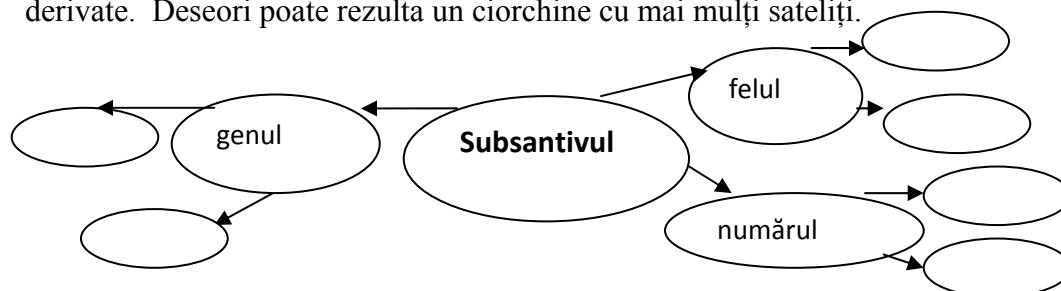

DIAGRAMA VENN- presupune compararea de către elevi a două elemente: idei, concepte, evenimente, obiecte etc. Sunt evidențiate atât trăsăturile comune cât și cele diferite ale celor două elemente comparate.

Se reprezintă sub forma a două cercuri intersectate, în primul cerc notându-se trăsăturile primului termen al comparației, în al doilea cerc trăsăturile celui alt termen, iar în zona de intersecție trăsăturile comune. Ea poate fi folosită pentru sistematizarea cunoștințelor și diferențierea informațiilor asemănătoare.

CIORCHINELE – presupune organizarea informațiilor în jurul anumitor categorii. Se plasează în centru conceptul de referință, iar în jurul lui se vor plasa concepte conexe și idei derivate. Deseori poate rezulta un ciorchine cu mai mulți sateliți.

MOZAICUL – este o metodă de învățare prin colaborare și are la bază împărțirea grupului de elevi în mai multe grupuri de lucru, coordonate de învățător. Prin intermediul acestei metode elevii își predau reciproc noile cunoștințe.

Învățătorul monitorizează predarea reciprocă iar la final le cere elevilor să prezinte oral, fiecare parte a materialului.

TURUL GALERIEI – presupune evaluarea interactivă a produselor realizate de elevi, organizați în grupuri mici. Se formează grupuri de elevi, se solicită îndeplinirea unei sarcini, produsele obținute sunt expuse în clasă. La semnalul cadrului didactic, grupurile se rotesc citind produsul colegilor, fac aprecieri, eventual adresează întrebări autorilor.

La următorul semnal grupurile se rotesc spre posterul următor. La finalul turului fiecare grup ajunge în fața propriului poster, citesc feedback-ul primit de la colegi, eventual răspund la întrebările formulate de aceștia.

Turul galeriei este o tehnică ușor de folosit dezvoltând deprinderile de autoevaluare și interevaluare.

CUBUL – este o metodă activă ce permite elevilor să realizeze abordări complexe ale unui subiect sau situații, presupunând explorarea din mai multe perspective. Se realizează un cub pe fețele căruia sunt notate sarcini: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează. Se anunță tema, se formează grupe de câte șase elevi, fiecare examinând subiectul dintr-o singură perspectivă. Fiecare grupă prezintă produsul realizat.

CVINTETUL – este o poezie formată din cinci versuri, presupune sintetizarea informației, folosirea unor exprimări concise. Se dă elevilor un subiect pentru scrierea cvintetului.

Elevii pot lucra individual sau în grup, apoi fiecare își prezintă rezultatul. Primul vers constă într-un cuvânt care descrie subiectul de obicei un substantiv., al doilea vers este format din două cuvinte care descriu subiectul, două adjective, al treilea vers conține trei cuvinte care exprimă acțiuni, verbe, al patrulea vers este format din patru cuvinte care exprimă sentimente față de subiect, iar al cincilea vers este format dintr-un cuvânt care exprimă esența subiectului.

ȘCOALA
PRIMITOARE VESELĂ
EDUCĂ DEZVOLTĂ FORMEAZĂ
ȘANSA PENTRU ÎNTREAGA VIAȚĂ
VIITOR

Cvintetul poate servi ca instrument de sintetizare a unor informații complexe. El poate fi utilizat ca mijloc atractiv, alternativ de evaluare a înțelegerii elevului.

Folosirea la clasă a metodelor activ-participative, încă de la clasele primare, contribuie la dezvoltarea premiselor pentru autoeducație. **Învățați cum să învățați**, elevii își vor forma deprinderi și atitudini necesare autoeducației, condiție fundamentală a învățământului modern.

BIBLIOGRAFIE

1. DUMITRU I. AL. *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă* –Editura de Vest, Timișoara 2003
2. MEC, CNPP, *Învățarea activă-ghid pentru formatori și cadre didactice*- București 2001
3. STELLE J.L. ,MEREDITH K.S., TEMPLE C. *Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice*- București 2000